

75. výročí vzniku Vysoké školy zvěrolékařské v Brně, nyní Vysoké školy veterinární a farmaceutické v Brně

Vědecké a odborné veřejnosti odběratelů a čitateľů vědeckého časopisu ACTA VETERINARIA BRNO dostává se do rukou samostatné číslo, věnované významnému výročí zřízení naší vysoké školy, 75 letům jejího trvání.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 byla zákonem č. 76 ze dne 12. prosince 1918, vůbec jako první vysoká škola, zřízena Vysoká školy zvěrolékařská v Brně. V rámci reformy studia v roce 1936 byla vládním nařízením provedena i změna jejího názvu na Vysoká škola veterinární s tím, že se jedná především o vysokou školu univerzitního typu.

Po svém zřízení navázala tato vysoká škola svou koncepcí, organizací i obsahovým zaměřením především na Vysokou školu zvěrolékařskou ve Vídni, která také dala i základ jejímu profesorskému sboru z tehdejších mladých učitelů českého původu, kteří na vídeňské škole působili.

Až do nacistické okupace byla VŠV hlavním centrem pedagogické, vědeckovýzkumné a do značné míry také diagnostické činnosti v oblasti veterinárního lékařství v celé ČSR. Do této doby měla již navázanou úzkou spolupráci s řadou zahraničních veterinárních pracovišť.

Násilné uzavření českých vysokých škol v roce 1939 mělo také pro naši vysokou školu tragické následky, dovršené i umučením některých studentů a učitelů v koncentračních táborech nacistických okupantů. Poválečná obnova vysoké školy si vyžádala mnoho úsilí jak v oblasti duchovní, tak i materiální s řadou reorganizací výukového procesu, který se musel podříditi totalitnímu režimu při zabezpečování především nálezové situace gigantománických podniků tzv. socialistické živočišné velkovýroby, ale zvláště pak i zaváděním řady „ideologických disciplín“ na úkor vlastních hodnocení našich absolventů z mezinárodního hlediska, což bylo i dále umocňováno výraznou izolací naší VŠV od vysokých škol a vědeckých pracovišť západního světa, jeho vědecké a odborné úrovně i kultury.

Negativně se z této doby na celkovém rozvoji školy podílelo i násilné zdůrazňování pedagogického procesu především do oblasti resortu zemědělství, což nakonec vedlo ke zrušení její samostatnosti a připojení jako Veterinární fakulty k Vysoké škole zemědělské v roce 1952. Obnova její samostatnosti v roce 1968, ale ani v dalším období totalitního režimu však neumožnila další svobodný demokratický rozvoj a provedení zásadních změn ve výukovém i organizačním procesu. K těmto změnám došlo až po 17. listopadu 1989, kdy se postupně podařilo přizpůsobit výukový proces modernímu evropskému profilu tak aby i naši absolventi byli schopni evropské i zámořské konkurence. Byly opět navázány a dále rozšířeny kontakty úzké spolupráce se západoevropskými veterinárními učilišti, zvláště pak Bernem, Vídni, Mnichovem, Hannoverem a dalšími.

Narůstající problematika veterinární hygieny na úseku potravních řetězců a agrárních ekosystémů, výrazné změny ekologické ve vazbě na veterinární činnost a jejich zabezpečení v náročném odborné výuce i vědecké práci, vyústila v roce 1990 k rozdělení až dosud monofakultního výukového procesu do dvou samostatných fakult — klasické Fakulty veterinárního lékařství a nové Fakulty veterinární hygieny a ekologie. Zřízením této fakulty byly dány uspokojivé základy pro výuku vysoce kvalifikovaných odborníků, schopných plně zabezpečovat potřeby hygieny a zdravotní nezávadnosti potravin a surovin živočišného původu, racionální výživu člověka a ekologické požadavky v plně šíři a přesahující tak svým zaměřením i výukovým programem i jiná, kupř. chemicko-technologická a potravinářská učiliště.

V roce 1991 byla k VŠV přičleněna i obnovená Farmaceutická fakulta, zrušená v roce 1960 v Brně a nyní již trifakultní vysoká škola byla zákonem ČNR č. 375/92 Sb. přejmenována na Vysoká škola veterinární a farmaceutická v Brně — Universitas veterinaria et pharmaceutica brunensis.

Rok 1993 je pro naši vysokou školu nejen významným rokem 75. výročí jejího založení, řady změn, ke kterým došlo v průběhu demokratizačního procesu, ale také tím, že dnem 1. ledna 1993 došlo k obnově samostatnosti českého státu a vzniku České republiky. V průběhu tohoto roku je plánovaná realizace 17 samostatných odborných a vědeckých akcí včetně účasti zahraničních pracovníků.

Téměř po celou dobu své existence, a to již od roku 1922, se naše vysoká škola prezentovala vydáváním vědeckých publikací významných prací svých pracovníků. Byly to časopisy Biologické spisy (1922—1936), Klinické spisy (1924—1936), Spisy Vysoké školy zvěrolékařské (1936—1939), Spisy Vysoké školy veterinární (1949—1952), Sborník VŠZL v Brně, ř. B, Spisy fakulty veterinární (1953—1968), ACTA VETERINARIA BRNO (1969 — dosud).

V současné době prezentují náš vědecký časopis práce jak autorů naší vysoké školy, tak i autorů jiných vědeckých pracovišť, včetně zahraničních. Je zasílán kromě domácím vědeckým knihovnám a jednotlivcům, i do mnoha zemí v zahraničí. O jeho vědecké úrovni i zájmu svědčí skutečnost, že je zahrnut v Chemical Abstracts, Current Awareness in Biological Sciences, Biosis, Current Contents (Agricultural, Biology and Environmental Sciences, Scisearch, Research Alert a od roku 1993 i ve Focus on: Veterinary Science and Medicine).

Z funkce rektora bych chtěl poděkovat všem, kteří se na těchto aktivitách podílejí a popřát Acta Veterinaria Brno dalšího rozvoje i úspěchů v šíření výsledků vědeckých bádání, a to nejen naší Vysoké školy veterinární a farmaceutické v Brně.

V Brně, dne 25. května 1993.

Prof. MVDr. Jaroslav Konrád, DrSc.
rektor a předseda redakční rady
Acta Veterinaria Brno

Seventy five years of the School of Veterinary Medicine, now University of Veterinary and Pharmaceutical Sciences

The University of Veterinary Medicine in Brno was founded in 1918. The academic staff of the new school was formed by teachers and graduates of the Charles University in Prague and the Vienna Veterinary University. The new school soon assumed an important position both in teaching and research. It was closed down by nazis in 1939 and several teachers and students were tortured to death in concentration camps. The renewal after the war comprised many changes in the curriculum and philosophy of the veterinary profession. In 1952 the school became a faculty of the University of Agriculture and it was not until 1968 that it regained its independence. In 1990 a second faculty was branched off the main course (Faculty of Veterinary Hygiene and Ecology), and in 1991 the renewed Pharmaceutical Faculty was attached to the existing two faculties.

Since 1922 the University has been publishing its scientific journal that underwent several changes of its title and with the war interruption has now 62 volumes. More than 1 500 primary research papers have been published by authors

(teachers and students) of the school but also of other institutions within the country and abroad. The journal has been included in Current Contents: Agriculture, Biological and Environmental Sciences and its new products (e.g. Focus on Veterinary Science and Medicine), in Chemical Abstracts, BIOSIS, CABS.

Prof. MVDr. Jaroslav Konrad, DrSc.
Rector
Editor-in-Chief, Acta vet. Brno